

Éljen a Nagy Októberi Szocialista Forradalom negyvenkettedik évfordulója!

A kommunizmus útján

A Szovjetunió népgazdaságfejlesztési tervének részleteibe mélyedve, szinte bepillantunk abba a széles és gyönyörű világba, a reális jövőbe, amelyet maga a nép teremt meg.

A terv magva az egész gazdaság további fellendülésének alapját jelentő nehézipar elsődleges fejlesztése. 1960-ban a szovjet acélgártás csaknem eléri a 65 millió tonnát. Messze előre halad a vegyipar.

Bármelyik iparágat nézzük is, mindenütt az erőteljes növekedés mutatószámai örvendeztetnek meg bennünket. A hétéves terv második esztendőjében, a XXI. pártkongresszus határozatainak megfelelően, tovább javul az országos tüzelőanyag-mérlegének struktúrája. 1960 folyamán az ásványolajtermelés csaknem 15 millió tonnával növekszik és eléri a 144 millió tonnát, a gáztermelés több, mint egyharmadával fokozódik, és meghaladja az 53 milliárd köbmétert.

A villamosenergia termelésének növekedése 1960-ban az elmúlt évekhez hasonlóan, megelőzi az ipar fejlődését. A Szovjetunióban jövőre 291 milliárd kilowattóra villamosenergiát termelnek, ami lehetővé teszi, hogy lényegesen megjavítsa a népgazdasági árák és a lakosság villamosenergia ellátását. A villamosított kolhozok száma eléri az összes kolhozok körülbelül 66 százalékát.

Rohamosan fejlődik a gépgyártás. A Központi Bizottság júniusi plenumán hozott határozatoknak megfelelően a fontos népgazdasági ágra az a feladat hárul, hogy bevezesse az új, korszerű gépeket, berendezéseket és műszerek gyártását. A hétéves terv második évében több, mint 400 rendkívül fontos berendezésfajta sorozatgyártását vezetik be, több, mint 1400 kísérleti gépet, berendezést és műszert fognak bevezetni, s ezzel egyidejűleg 500 elavult gépfajta gyártását megszüntetik.

A Szovjetuniót az építőállványok erdeje borítja. Ezért az országban igen nagy figyelmet szentelnek az építőanyagipar fejlesztésének.

1960-ban a mezőgazdasági termelés további gépesítése alapján növelni fogják a növények terméshozamát, és bővíti a takarmánybázist, gyarapítják az állatállományt, és emelik a közös állattenyésztés hozamát.

A kommunista párt következetesen és szívósan törekszik arra, hogy a Szovjetunióban legyen a világon a legmagasabb életszínvonal. A hétéves terv második esztendeje a cél elérése terén új sikereket hoz a szovjet népek. Számottevően megnövekszik a könnyű- és az élelmiszeripari termelés volumene.

Jövőre körülbelül 2 400 000 lakás épül. Mintegy tízmillió ember költözik új lakásba. Ezenkívül a kolhozparaszatok és a falusi értelmiségiek körülbelül egymillió lakóházat építenek. A lakásépítkezés valóban hallatlan méretekben folyik. Csupán 1960-ban 101 millió négyzetméter alapterületű lakás épül! Ez körülbelül annyi, mint amennyi a negyedik ötéves terv folyamán épült!

A hétéves terv második esztendőjében befejeződik a munkások és alkalmazottak áttérése a 6-7 órás munkanapra, s ezzel egyidejűleg végrehajtjuk a bérrendezést. Nem messze az az idő, amikor a Szovjetunióban lesz a legrövidebb munkanap és a legrövidebb munkahét a világon.

Az ismeretlen szovjet katona sírjánál

Az őszi napsugár bágyadt fényvel megpihent a dűlőút mellett egy vasráccsal bekerített sírdombon. Hogy névszerint kit takar a sírhalm, azt nem tudjuk. Egy azonban bizonyos: szovjet katona fekszik alatta.

Itt érte a golyó másfél évtizeddel ezelőtt egy borongós őszi napon. Fiatal volt, ennyit tudnak róla. Eltemették az út mellett, sísakos fejét is szúrták a sírjára, de név nem került rá. Viszont virág annál több. Többször kutatják, hogy ki hordja a virágokat a szovjet katona sírjára, de sokáig nem tudták meg. Azt sem, hogy ki gondolja, ápolja az út mellett.

Most, amikor a Nagy Októberi Szocialista Forradalom november 7-i évfordulójára készültek, fény derült rá. Marci bácsi, az útor volt.

— Ügy megyek oda — mondja — mintha ismerőshöz mennék. A felszabaduláskor még nem értetem az összefüggéseket, de az elvtársak elmondták, hogy miért halt meg a fiatal szovjet katona.

Marci bácsi és felesége is megérezte, hogy a sír fölött másik világ született. Árvácskát ültettek a sírra. Éjjel az eső alaposan megöntözte. Reggelre, mire a nap kisütött, a bársonyos árvácska szerényen pompázott az ismeretlen szovjet katona sírján. Azóta kora tavasztól késő ősziig mindig volt virág a síron.

A közeli gyár dolgozói egész évben szorgalmasan ápolják a sírt. Az iskola úttörői az édes-

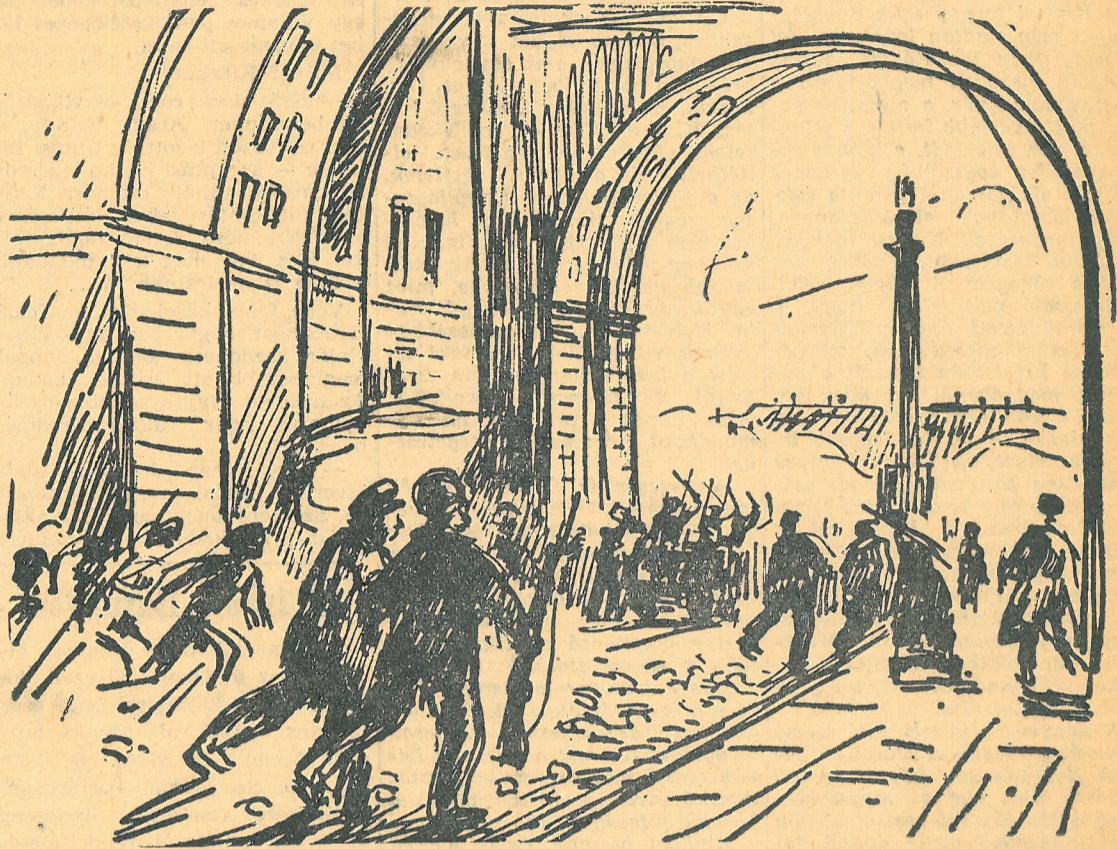
anyjuk virágos kertjéből és a mező tarka virágaiból rendszeresen viszik a csokrokat a szovjet sírra. Ők már tudják, hogy miért halt meg a szovjet katona.

(Sz. V.)



1917 OKTÓBER

(Nagy Gyula rajza)



A TÉLI PALOTA OSTROMA

Egyáltalán semmi hősi nincs benne. Egyszerű idős kis ember. 64 éves. Arca vékony, haja ősz már, Pihennie kellene, de ő nem élhet munka nélkül. Az élni-tudást talán még nem is tanulta meg, de azt, hogy dolgozni kell, azt, hogy a munka teszi igazán emberré az embert, az már régen belévéődött.

Eckert Mihályról van szó, vagy ahogy üzemében, a Herendi Porcelángyárban nevezik őt, Misi bácsirol. Korán munkába fogta a nyomorúság. 12 éves korában, alighogy befejezte a hat elemet, Szentgálra került egy építkezésre, „sítnyiknek”. Aztán egy év múlva négy és fél évre asztalosinasnak szegődött Városlődön. Alighogy felszabadult, jött a nagy vérengzés. Bevonult katonának. Az orosz frontra került. 1916 júliusában Volhíniában — nem is tudta, szerencsétlenségére vagy szerencséjére — fogságba esett. Az Azovi-tenger melléki Jeszk váro-

sába sodorta élete. Itt egy Konsztantyin Petrovics Ivko nevű gabonakereskedő lett a „kenyer-adója”.

— Jeszk, amolyan Veszprém nagyságú városka volt — meséli az öreg. — Talán még sehol sem tapasztaltam addig, hogy az emberek mennyire két világban élnek, mint itt. Kétfajta ember élt ebben a városban: nagyon gazdag (kereskedő, földbirtokos, állami hivatalnok és katonatiszt) és nagyon szegény. A gazdagok nagy, fényes palotákban éltek, a szegények meg a templom egerénél is szegényebbek — tömegszállításokon meg szó szerinti kuckókban. Ma sem tudom, hogy az itteni „két világ” megismerése, vagy az akkori bolsevikieknek nevezett agitátorok hatására, de abban a távoli országban kezdem egyre többet foglalkozni magyarországi élettel, azzal, hogy úgy a legjobban a világ, ahogy van, vagy talán másképp is lehetne. Valami nagy-nagy nyugtalanságot ültetek belém ezek az álmodozó orosz emberek. Vártam valamit, de hogy mit, magam sem tudom. Valaminek történnie kell — éreztem, ezt súgta minden.

— Aztán 17 novemberének végén, mint a vihárt jelző villám, lecsapott a hír: kítört a forradalom! Forradalom — forradalom — nem értettem mi ez. De aztán ahogy láttam Konsztantyin Petrovics Ivko rémült tekintetét, meg hallottam sóhajtozását, hogy „baj lesz, megtámadtak”, és amikor láttam, hogy összeszedik a „fehér” tiszteket, és a „vörösök” elfoglalják a bankokat, a postát, ekkor egyre világosabb lett bennem a felismerés: nem kell félni, nem lesz baj, hacsak Ivko úrnak nem, őt meg hadd verje meg csak az isten, elég szenvedés fűződik kapzsiságához.

Igy beszél az öreg, átéli újból élete nagy élményét, az eszmélődés izgalmát. Szeme ragyog, hevesen gesztikulál kezével. Mintha az emlékeztést segítené — 42 éves történetet idéz — kezével is. Nem hősi ő. Egyszerű munkás, aki élményéhez, mint életéhez, ragaszkodik. Nem lett komiszár, nem

vezette rohamra a volt fogolytársait, az új világ végső győzelme reményében a fehérek ellen. Egyszerű, kisember maradt egész életében. Egy pékségbe került, kenyeret sütött a frontnak, a kenyértelenségnek.

1921-ig volt kint a Szovjetunióban. Mi lett vele? Nem azért, hogy forradalmat „csináljon”, nem azért jött haza, de valahogy élt benne a remény, hogy nálunk is mehetne másképp a világ szezere... Hazajött — orosz feleségével — a remények országából a kakastollasok világába. Állandó csendőri felügyelet alatt állott. Minden lépését figyelték, pedig ő csak kenyeret akart és egy kis fedél a feje fölé. Bármerre ment, figyelték, csendőrköpek lesték minden lépését. Nagyobb rabságba jutott, mint igazi fogsága idején.

Minden emlék idefűzte Herend, meg Szentgál környékére, a családot, az ifjúságát, minden, de mégis elvágyott, vissza az Azovi-tenger mellé, ahol már Ivko uréknak véglegesen befellegzett...

A bécsi szovjet követ útján 1926-ban újra útra kelt. Visszatért a Szovjetunióba... Mennyi minden történt őt év alatt! 21-ben a kulák spekuláció miatt éhínség dűlt. Egyszerű dolog, de sokszor még gyufát sem lehetett kapni. 26-ban már volt minden... Nem volt már éhez. Itt a szovjet földön méginkább erősödött benne a felismerés, hogy ez az itteni világ legjobb a munkásembernek. Ilyen kell nálunk otthon, Magyarországon is...

Hosszú évek teltek el, míg idehaza is megfordult a világ kerek. Eckert Mihály itthon sem lett hősi. Nem csinált semmi különösebb nagy dolgot, de úgy érzi, tudja: otthonra talált. Otthonra, mely végérvényesen az övé, az övék, a munkásoké. Az oroszországi élmények egész életreszólóan lekötötték őt az új rend mellé. Most is ellágyul, arca kipirosodik, ahogy arról a felejthetetlen évről, 1917-ről beszél, amely az új világ születésének hajnalát jelzi. Nem sokkal — így mondja — de munkájával és szívvel ő is erősítette.

Büszke erre, nagyon büszke.

(L. L.)